field in Drageliškės village, Zarasai district, a spearhead was found. It is possible that 1st millennium barrows existed in this location.

Ernestas Vasiliauskas

Mitologinių vietovių žvalgymai Joniškio r.

Joniškio literatų klubo „Audruvė“ iniciatyva, vykdant tęstinį projektą „Paribio rašytojai. Literatūra be sienų. Mitologinis paveldas“, rugpjūčio 16–18 d. organizuota kraštotyros ekspedicija, kurios tikslas – lokalizuoti XX a. 4 ir 8 dešimtmetį užfiksuotas vietas, vadinamas Raganynėmis ir Ragankalniais.

Bandyta lokalizuoti Ragankalnius Strielių kaime ir ties Katiliškių bei Bružo kaimais (Žagarės sen.), Raganynes – Paudruvėje, Mitkūnuose (Satkūnų sen.), Baravykuose (Saugėlaukio sen.) (1 pav.). 2002–2004 m. vietoves žvalgė, registravo ŠU doktorantė Nerija Bartkutė (informacija pateikta internetinėje svetainėje <http://www.neryte.lt:8080/db/#3377>).

Pavyko lokalizuoti Raganynę **Baravykų kaime**. Šiuo metu tai ariama vieta nedidelėje aukštumėlėje (2 pav.), keli šimtai metrų į PR nuo kaimo ir į R nuo Virčiuvio upelio. Iki XX a. 9 dešimtmečio čia buvo medinė dvaro sodyba. Šią vietovę atsimena daugelis kalbintų gyventojų iš Mindaugų, Baravykų, buvusio Skutenų kaimo.

Mitkūnų kaime pavyko lokalizuoti kitą vietą, vadinamą Raganyne. Tai buvusi sietuva dabar numelioruotame Audruvės upelio slėnyje (3 pav.). Pagal XX a. 4 dešimtmetyje fiksuotus duomenis, sietuva buvo 30x80 m dydžio. Kairiajame upelio krante yra neveikiančios kaimo kapinaitės, buvusios P kaimo gale. Jos apaugusios dideliais medžiais, užverstos akmenimis, suvežtais iš laukų. Šią vietovę atsimena daugelis kalbintų gyventojų iš Mitkūnų, Drąsutaičių kaimų.

Tame pačiame krante, keli šimtai metrų į R, šalia vieškelio Joniškis–Drąsutaičiai, miške yra senkapis, vadinamas Švedkapiais. Žmonių kaulų rasta tiesiant minėtą vieškelį. Aptikus juos kelias buvo pasuktas. Radiniai iš šio senkapio į muziejus nepateko. Galima manyti,

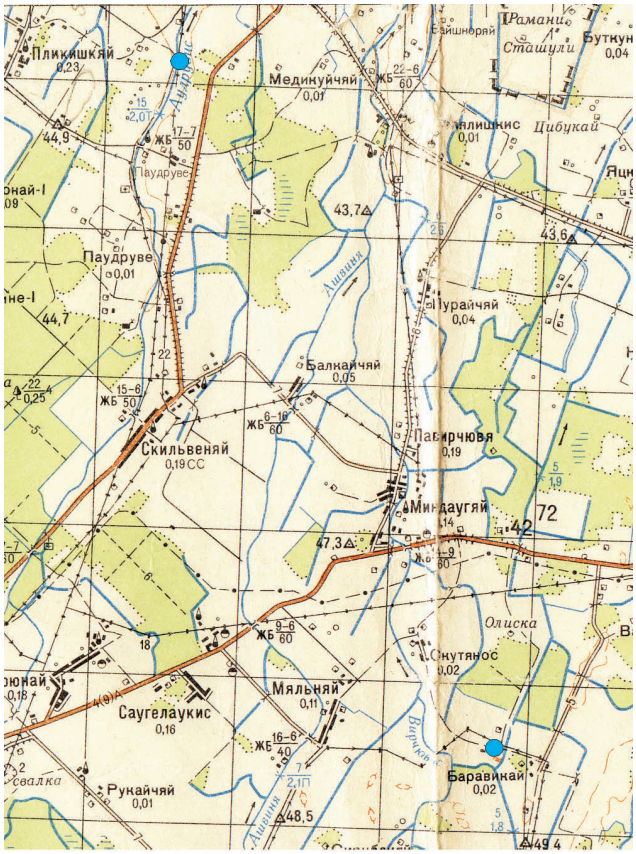

1 pav. Žvalgytų vietų žemėlapis (1980 m.):
1 – Raganynių lokalizacijos vietos

Fig. 1. A map of the surveyed sites (1980):
1 – Raganynė locations

2 pav. Vieta, vadinta Raganyne, Baravykų kaime, iš ŠV. E. Vasiliausko nuotr.

Fig. 2. The place called Raganynė in Baravykai village as viewed from the NW.

3 pav. Buvusi sietuva, vadinta Raganyne, Mitkūnų kaime, iš ŠR. Didesnių medžių vietoje yra kaimo kapinaitės. E. Vasiliausko nuotr.

Fig. 3. The former sietuva, which is called Raganynė, in Mitkūnai village as viewed from the NE. The village cemetery is at the site of the bigger trees.

kad tai vėlyvas – XVI–XVII a. senkapis. Šis faktas patvirtina archeologo V. Vaitkevičiaus teiginį, kad Raganynės sietinos su vėlyvuoju – XVI–XVII a. laikotarpiu.

Keliasdešimt metrų į R nuo vieškelio yra didelis riedulys, vadinamas Didžiuoju akmeniu (5 pav.). Jis apylinkėse plačiai žinomas, tačiau pasakojimų apie jį neužfiksuota.

Raganynės Paudruvės kaimuose užfiksuoti nepavyko.

Tarp **Katiliškių** ir **Bružo** kaimų pavyko užfiksuoti Ragankalnį. Tai nedidelė kalvelė, aiškiai išsiskirianti nelabai kalvotame reljefe (4 pav.). Šią vietovę atsimena daugelis kalbintų Žagarės apylinių gyventojų.

Ragankalnio buvusiame Strielių kaime užfiksuoti nepavyko.

4 pav. Ragankalnis tarp Katiliškių ir Bružo kaimo iš R. E. Vasiliausko nuotr.

Fig. 4. Ragankalnis between Katiliškiai and Bružas villages as viewed from the E.

5 pav. Didysis akmuo miške šalia Mitkūnų kaimo. E. Vasiliausko nuotr.

Fig. 5. A large rock in the forest near Mitkūnai village.

Field surveys of mythological localities in Joniškis district

During a 2007 expedition the following were located: Ragankalnis (Witch's Hill) at Katiliškiai and Bružas villages (Žagarė elderate) and Raganynė (Witch's Hill) in Mitkūnai village (sietuva, Satkūnai elderate) and in Baravykai village (aukštumėlė, Saugėlaukis elderate).